

Historie obce Krásný Les

➤ 14. století

Samotná obec vznikla patrně na počátku 14. století. První zjištěný záznam o existenci obce nalezneme v písemnostech míšeňského biskupství z roku **1346**. V něm je zmiňován zdejší kostel sv. Heleny. Další zmínka o kostelu je ve frýdlantském urbáři z roku **1381**. V tomtož dokumentu se uvádí, že se v té době v obci nacházely dva obilné mlýny a jedna pila.

➤ 15. – 16. století

V 15. a 16. století byl Krásný Les lenním statkem rodiny Etzelů. Když v roce **1574** zemřel Wolf z Etzelu jako poslední příslušník svého rodu, připadl statek Melchiorovi z Redernu, držiteli panství Frýdlant. I když šlechtický lenní statek v Krásném lese zanikl, byla ves spravována vrchnostenským rychtářem, jež zde sídlil.

■
Dochované záznamy z roku **1577** udávají existenci pouze jednoho mlýna.

➤ 17. století

Po bitvě na Bílé hoře byl majetek Kryštofovi z Redernu za účast ve stavovském povstání zkonfiskován a připadl v roce **1621** Albrechtovi z Valdštejna. Nejprve jako léno a o rok později tyto oblasti Albrecht od císaře odkoupil.

■
Po zavraždění Albrechta z Valdštejna roku **1634** se stal novým vlastníkem panství hrabě Matthias von Gallas. Celé panství, včetně Krásného Lesa, vlastnili jeho potomci až do roku 1757.

Nevolnické bouře

Významnou kapitolou v historii Krásného Lesa byl odboj nevolníků v letech **1679-1687**. Zdejší obyvatelé se zapojovali do protestů za zrušení robot. Po uvěznění vůdce nevolníků Andrease Stelziga, kováře ze sousední obce Dolní Řasnice, se značně zasazovali o jeho propuštění. Významným spolupracovníkem Stelziga byl krásnoleský sedlák Gregor Hausmann, který společně se svými bratry připravoval tajný plán na Stelzigův útěk z vězení. On sám se však musel před vrchností skrývat, protože mu za zmiňovanou spolupráci také hrozilo vězení.

V zápisech z roku **1601- 1602** (rovněž i ve frýdlantském urbáři z roku 1631) je uváděno, že se v obci nacházel jeden vodní mlýn.

➤ 18. století

V tereziánském katastru z roku **1713** je uvedeno, že se v Krásném Lese nacházelo 7 rybníků na chov ryb.

Na západním konci vesnice byla od konce roku **1741** panská bažantnice, která zasahovala svou rozlohou až k frýdlantskému statku. Část bažantnice byla později zrušena a pozemky byly vráceny zpět sedlákům.

Roku **1774** se započalo s výstavbou nové bažantnice. K jejímu dalšímu rozšíření došlo roku 1875. Hrabě Gallas si tu nechal vybudovat velkou myslivnu v barokním stylu.

V roce **1757** se ujal panství rod Clam-Gallasů, jež byl vlastníkem tohoto panství až do vyvlastnění v roce 1945.

Nevolnické bouře 1775

Další nevolnické bouře postihly Frýdlantsko v roce **1775**. Ty však nedosahovaly takového rozsahu jako protesty za Stelziga. Obyvatelé Krásného Lesa patřili v protestech opět mezi nejaktivnější.

➤ 19. století

Roku **1834** byl vydán statistickotopografický věstník frýdlantského panství, jehož autorem byl Johann Gottfried Sommer (Das Königreich Böhmen; statistisch-topographisch dargestellt von Johann Gottfried Sommer).

Ten popisuje Krásný Les takto:

„Vesnice se nachází jednu hodinu severovýchodně od Frýdlantu v mělkém údolí řasnického potoka. Vesnici projdete po celé délce za jednu hodinu. Má 151 domů se 776 obyvateli. Nachází se zde kostel zasvěcený svatě Heleně, který se již roku 1346 objevuje v písemnostech míšeňské diecéze. Roku 1764 byl nově opraven. Dříve byl filiálkou frýdlantské farnosti. V roce

1778 byl dosazen nový farář, pro kterého byla postavena nová budova, na níž se složili místní obyvatelé. Nachází se zde škola, která je společně s kostelem pod panskou patronací. Dále jsou tu dva mlýny a jedna pila. Na západním konci vesnice je panská bažantnice, od které vede alej k frýdlantskému statku. Jeden mlýnský rybník, jeden velký rybník na řasnickém potoce a tři malé rybníky převážně se pstruhy a kapry. Rozsáhlé hluboké lesy umožňují obyvatelům provozovat obchody se dřevem. Za třicetileté války byly kostel a ves zplundrovány a mnoho obyvatel bylo ze svých domovů vyhnáno. "

Roku **1868** se obec rozšířila o osadu, která byla nazývána Nový - Krásný Les. Toto území se nacházelo u silnice vedoucí z Frýdlantu do Habartic.

Roku **1878** byl založen místní sbor dobrovolných hasičů.

V roce **1883** byl zahájen provoz mohutné palírny lihu Josefa Jäckela. Pan Jäckel již mnoho let předtím obchodoval s vínem.

Ve druhé polovině 19. století se poblíž kostela nacházela cihelna a hlinišť Josefa Ressela. Stávala zde od roku **1893** dvojité žárová klenutá pec se samostatným komínem o výšce téměř 19 m. Na území obce stála ještě jedna malá cihelna, kterou od roku **1865** vlastnil Josef Kratzer.

Na konci 19. století byla vybudována nová hlavní komunikace tak, jak ji známe z dnešní doby. Nahradila tak úzkou horní cestu. Další významnou komunikací byla v tehdejších dobách nová okresní silnice spojující Krásný Les a Bulovku postavená roku **1893**.

➤ 20. – 21. století

2. srpna **1902** byl zprovozněn nový železniční úsek z Frýdlantu do Jindřichovic. Zastávka v Krásném Lese si zachovala svůj původní ráz až do současnosti.

V roce **1912** byla otevřena nová budova školy. Ta nahradila menší, již nevyhovující budovu vedle kostela, kde se učilo od roku 1868. Jako farní ves měl Krásný Les vlastní školu již v 16. století. Bližší informaci k této budově nejsou známy. Je však dochovaná zmínka o dřevěné budově z roku 1778, jež byla nahrazena budovou sousedící s kostelem.

▪

2. světová válka

Po Mnichovské dohodě roku 1938 se Krásný Les stal součástí tzv. Třetí říše a do roku 1945 spadl pod Frýdlantský okres. Po skončení druhé světové války významně poklesl z důvodu nuceného odsunu Němců počet obyvatel (oproti roku 1939 téměř o polovinu).

▪

Roku **1946** byl založen fotbalový oddíl SK Sparta Krásný Les.

▪

31. prosince **1947** byl oficiálně uznán český název Krásný Les místo německého Schönwald.

▪

V roce **1952** proběhla výstavba kamenolomu.

▪

V 70. letech 20. století byly postaveny bytovky a nový obchod.

▪

1. července **1980** byly obce Krásný Les, Dolní Řasnice, Horní Řasnice a Srbská sjednoceny pod jeden územní celek s názvem Řasnice. Důvodem byla dle nařízení krajských správ úspora finančních prostředků na správu jednotlivých obcí. Všeobecně toto slučování mezi obyvateli vyvolalo značné rozhořčení. Ke zpětnému osamostatnění obce došlo 1. září 1990.

▪

V létě roku **1992** došlo k požáru kostela svaté Heleny. K velké škodě této historické památky došlo pouze k částečné opravě.

➤ Povodně

První záznam o povodni je z roku 1432. Další záznamy uvádějí, že od 15. století bylo území pravidelně postihováno menšími záplavami. K velké povodni došlo dne 6. srpna 1858, kdy k rozlítí potoka stačil půlhodinový prudký déšť. Velkou povodeň zažil Krásný Les také 27. až 31. srpna 1897. Ve dnech 3. až 4. srpna 1927 způsobila rozvodněná Řasnice velmi značné škody na majetku a na polích. Bylo zbořeno několik stavení a na pomoc při odstraňování škod přijeli i vojáci čs. armády. Velká povodeň zasáhla Frýdlantsko také 3. až 4. srpna 1958. Další povodně menšího rozsahu byly v roce 1995 a 2002. 7. srpna 2010 postihla Krásný Les jedna z největších povodní v jeho historii. Byly zatopeny domy poblíž potoka. Pamětníci se shodují, že rozsah povodně byl větší než v roce 1958.

➤ Vítr

První dochovaná zpráva o velké vichřici, která značně poničila okolní lesy, je z roku 1662. Další záznamy o velkých vichřicích jsou z let 1801 a 1868. Silná větrná smršť v roce 1995 napáchala velké škody v lesích a poničila střechy několika domů v obci.

➤ Vývoj počtu obyvatel a domů

Rok	1651	1654	1790	1832	1845	1850	1869	1880	1890	1900	1910
p. obyvatel	241	-	-	776	842	1022	1120	1167	1150	1195	1186
p. domů	-	68	118	151	163	-	200	217	235	252	251

Rok	1921	1930	1939	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2014
p. obyvatel	1102	1040	940	582	567	516	442	363	407	427	437
p. domů	253	251	-	226	155	139	121	110	146*	148*	-

*ČSÚ od roku 2001 rozděluje domy trvale obývané a domy rekreační

- v roce 2001 31 rekreačních objektů

- v roce 2011 33 rekreačních objektů

Poměr českých a německých obyvatel

Rok	1832		1880		1921		1930		1991		2011	
Národnost	Č	N	Č	N	Č	N	Č	N	Č	N	Č	N
Počet obyv.	0	776	0	1162	15	1070	8	1013	339	3	427	0

*Č – Češi, N – Němci

** O poměru obyvatel je ovšem nutno dodat, že až do roku 1921 se rozlišovala tzv. obcovací řeč, nikoliv národnost. Jelikož nacionalisticky naladěni Němci neobyčejně tvrdě potlačovali jakýkoliv projev češtví, bála se většina Čechů uvádět jako obcovací řeč češtinu, ačkoli jí doma běžně mluvili.

Při sčítání lidu v roce 2011 neuvedlo 126 obyvatel svou národnost.

Zpracovala: Marie Bušovská (místostarostka v období 2014 – 2018)

Velké poděkování za shromáždění dostupných informací o historii obce patří p. **Martinu Bušovskému**. Činil tak na vlastní náklady, ve svém volném čase a bez nároku na odměnu.